امتحانات شبیه ساز نهایی-میان ترم نوبت اول دبیرستان غیرانتفاعی نشانه رستا			
ساعت شروع:۸:۰۰	تاریخ امتحان:۱۴۰۲/۱۰/۲۰	تعداد صفحه:۳	مدت امتحان:
نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم انسانی	سوالات میان ترم نوبت درس: علوم و فنون ادبی	
دانش آموزان روزانه دوره دوم متوسط پایه دوازدهم شهر تهران در دی ماه سال۱۴۰۲		اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران	

ردیف	سوالات	بارم
	تاریخ ادبیات	
۱	**جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید** الف. شاعران دوره بیداری که به زبان مردم کوچه و بازار شعر می سرودند به قالب های شعری مثل.....و.....و نیز سرودن ترانه و تصنیف رغبت بیشتری نشان می دادند. ب. .....در دوره مشروطه به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه‌نویسی و موضوعات دیگر، جاذبه ای نداشت. ج..... از شاعران شاخص دوره بیداری که تحت تاثیر شاعران پیش از خود به ویژه مسعود سعد و سعدی بود	۲
۲	**شاعر ابیات زیر مسولیت کدام روزنامه را در دوره خود به عهده داشته اند؟** الف. جنگ ننگ است در شریعت من/ جز پی پاس دین و حفظ وطن ب. غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم/ خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم ج. من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید/ قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید	۱/۵
۳	**به پرسش ها پاسخ کوتاه دهید.** الف. هدف از تشکیل انجمن ادبی خاقان چه بود؟ ب. میرزا محمد صادق امیری فراهانی از جانب چه کسی به ادیب الممالک ملقب شد؟ و فعالیت اصلی اش چه بود؟	۱/۵
۴	**یک ویژگی بارز برای شعر هر کدام از شاعران زیر ذکر کنید** ایرج میرزا عارف قزوینی	۰/۵
	آرایه ادبی	
۵	**وصل کنید (یک مورد در ستون ب اضافه است)** الف: دولت عشق بین که چون از سر فقر و افتخار/ گوشه تاج سلطنت می شکند گدای تو ب: متناقض نما الف: گفتی به غمم بنشین یا از سر جان برخیز / فرمان برمت جانا بنشینم و برخیزم ب: مراعات النظیر الف: فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی / اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را ب: تضاد ب: تلمیح	۰/۷۵
۶	**توضیح دهید که لف و نشر در کدام بیت مرتب و در کدام بیت مشوش است ؟** الف. فرو رفت و بر رفت روز نبرد/ به ماهی نم خون و بر ماه گرد ب. افروختن و سوختن و جامه دریدن/ پروانه ز من شمع ز من گل ز من آموخت	۱

www-kanoon.ir

۷	**در بیت** **بیداری زمان را با من بخوان به فریاد/ ور مرد خواب و خفتی / « رو سر بنه به بالین تنها مرا رها کن»** الف. مصراع « رو سر بنه به بالین تنها مرا رها کن» شعر چه کسی است که شفیعی کدکنی در شعر خود آورده است؟ ب. به این آرایه در اصطلاح ادبی چه می گویند؟	۰/۵
۸	**آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید** الف. یا رب این آتش که بر جان من است/ سرد کن زان سان که کردی بر خلیل (تلمیح . تضمین) ب. گر ندیدی قبض و بسط عشق را/ گریه مینا نگر خندیدن ساغر ببین (لف و نشر. متناقض نما) ج. عجب مدار که در عین درد خاموشم/ که درد یار پریچهره عین درمان است (تضاد. تناقض)	۰/۷۵
۹	**در کدام بیت متناقض نما دیده می شود؟ توضیح دهید چرا؟** الف. شکر ایزد که به اقبال کله گوشه گل/ نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد ب. ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی / از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی	۱
	وزن و موسیقی شعر	
۱۰	**کدام یک از ابیات زیر را می توان با دو برش آوایی تقسیم بندی کرد** الف. ای سرو بلند قامت دوست / به به که شمایلت چه نیکوست ب. چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست/ سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست	۰/۵
۱۱	**کدام وزن برای بیت زیر ارجحیت دارد** **همت طلب از باطن پیران سحرخیز/ زیرا که یکی را ز دو عالم بگزیدند** الف.مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن ب. مستفعل مستفعل مستفعل مستف	۰/۲۵
۱۲	**وزن کدام یک از ابیات زیر همسان دولختی کدام بیت همسان تک لختی و کدام بیت ناهمسان است** الف. برداشته دل ز کار او بخت/ درماند پدر به کار او سخت ب. محمد کافرینش هست خاکش/ هزاران آفرین بر جان پاکش ج. آب زنید راه را هین که نگار می رسد/ مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد	۰/۷۵
۱۳	**بیت زیر را تقطیع کنید و وزن آن را بنویسید** درد عشقی کشیده ام که مپرس/ زهر هجری چشیده ام که مپرس	۱/۵
۱۴	**بیت زیر را تقطیع کنید و دو اختیار تغییر کمیت مصوت در آن بیابید** بیچارگی ورا چو دیدند/ در چاره گری زبان کشیدند	۱/۵
۱۵	**در کدام بیت حذف همزه بیشتری دیده میشود و توضیح دهید این اختیار وزنی است یا زبانی ؟** الف. سعدی نظر از رویت کوته نکند هرگز/ ور روی بگردانی در دامنت آویزد ب. به سوزی ده کلامم را روایی/ کز آن گرمی کند آتش گدایی	۱

www-kanoon.ir

۱۶	**مشخص کنید در تقطیع کلمات زیر کدام اختیار شاعری به کار رفته است** الف. شیرافکن - - - ب. شب و شیرینی - - - -	۰/۵
	سبک شناسی	
۱۷	**متن زیر را از چرند و پرند علامه دهخدا بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید** **« باری چه دردسر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت تا ما را به این کار وا داشت. حالا که میبیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده است. تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فراش قرمز پوش می بیند دلش می لرزد. رنگش می پرد و هی می گوید: امان از همنشین بد.»** الف. یک ویژگی زبانی برای متن بالا ذکر کنید ؟ ب. نوع نثر علامه دهخدا در نثر کدام داستان نویسان پس از او تاثیر داشته است ؟ ج. آیا نقطه ضعف داستان های بیداری در متن بالا دیده می شود ؟ توضیح دهید.	۰/۵ ۱ ۱
۱۸	**شعر زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.** **گریه را به مستی بهانه کردم/ شکوه ها ز دست زمانه کردم** **آستین چو از چشم برگرفتم/ سیل خون به دامان روانه کردم** **از چه روی چون ارغنون ننالم/ از جفایت ای چرخ دون ناله کردم** **چون نگریم ز درد و چون ننالم/ دزد را چو محرم به خانه کردم** **« عارف قزوینی»** الف. شعر زیر را از لحاظ ادبی بررسی کنید. ب. با توجه به ویژگی های فکری شعر دوره بیداری منظور از دزد در بیت پایانی شعر می تواند چه کسانی باشد؟ ج. با توجه به شاعر شعر بالا تعیین کنید که قالب این شعر بیشتر به کدام قالب شعر فارسی شبیه است؟	۱ ۰/۵ ۰/۵
	سربلند و پیروز باشید	۲۰